

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 décembre 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 1er mars 2000
créant un Institut
des juristes d'entreprise**

(déposée par Mme Katja Gabriëls et
MM. Khalil Aouasti et Koen Geens)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 december 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 1 maart 2000
tot oprichting van
een Instituut voor bedrijfsjuristen**

(ingediend door mevrouw Katja Gabriëls en
de heren Khalil Aouasti en Koen Geens)

RÉSUMÉ

Vingt ans après la création de l'Institut des juristes d'entreprise, il y a lieu d'actualiser la législation y relative. Cette proposition de loi vise en particulier à entreprendre les réformes suivantes:

— *renforcer la confidentialité déjà existante des avis des juristes d'entreprise par une sanction pénale, afin de confirmer dans la loi la jurisprudence existante sur l'opposabilité de la confidentialité aux autorités d'enquête;*

— *élargir l'accès à la profession en admettant à l'Institut des juristes d'entreprise les juristes internes qui fournissent une assistance juridique à titre indépendant par l'intermédiaire d'une société de gestion ou en tant que membres de l'organe d'administration ou de direction, à condition qu'ils aient passé un contrat de prestation de services avec une seule entreprise, une seule fédération d'entreprises ou un seul organisme doté de la personnalité juridique;*

— *instaurer la possibilité d'organiser une assemblée générale électronique, en particulier pour tenir compte de la pandémie actuelle;*

— *habiliter, en cas de vacance de mandat, le conseil de l'Institut à coopter un membre jusqu'à la prochaine assemblée générale.*

SAMENVATTING

Twintig jaar na de oprichting van het Instituut voor bedrijfsjuristen is de betreffende wetgeving aan een update toe. Meer bepaald beoogt dit wetsvoorstel de volgende hervormingen:

— *de reeds bestaande vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist wordt versterkt met een strafsanctie, zodat de bestaande rechtspraak met betrekking tot de tegenstelbaarheid van de vertrouwelijkheid aan onderzoeksinstanties ook wettelijk wordt bevestigd;*

— *de toegang tot het beroep wordt verruimd door interne juristen die in een zelfstandigenstatuut via een managementvennootschap of als lid van het bestuurs- of directieorgaan juridische bijstand verlenen toe te laten tot het Instituut, althans op voorwaarde dat zij een dienstverleningscontract hebben met één enkele onderneming, één enkel ondernemingsverbond of één enkele instelling met rechtspersoonlijkheid;*

— *de mogelijkheid van een elektronische algemene vergadering wordt ingevoerd, in het bijzonder om rekening te houden met de huidige pandemie;*

— *de raad van het Instituut krijgt de mogelijkheid om, bij het opvallen van een mandaat, een lid te coöpteren tot aan de volgende algemene vergadering.*

03740

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurd papier)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'Institut des juristes d'entreprise a été créé par la loi du 1er mars 2000, qui est actuellement obsolète à plusieurs égards et présente des lacunes qui compliquent le fonctionnement de l'Institut. Vingt ans après sa création, il est temps de faire évoluer la profession et de permettre au juriste d'entreprise d'encore mieux concilier l'intérêt général et les intérêts de l'entreprise.

À cette fin, il convient d'apporter les principales modifications suivantes à la loi du 1er mars 2000:

— renforcer la confidentialité déjà existante des avis des juristes d'entreprise, telle que prévue par la loi du 1er mars 2000, par une sanction pénale, afin de confirmer dans la loi la jurisprudence existante sur l'opposabilité de la confidentialité aux autorités d'enquête.

— élargir l'accès à la profession en admettant à l'Institut des juristes d'entreprise les juristes internes qui fournissent une assistance juridique à titre indépendant par l'intermédiaire d'une société de gestion ou en tant que membres de l'organe d'administration ou de direction. L'extension ne couvre que le cas où un travailleur indépendant a un contrat de prestation de services avec une seule entreprise, une seule fédération d'entreprises ou un seul organisme doté de la personnalité juridique, comme c'est actuellement le cas pour les juristes d'entreprise (sous statut salarié);

— indiquer que l'élection des membres du conseil ne doit plus obligatoirement se faire par la tenue d'une assemblée générale physique. Le besoin d'une assemblée générale électronique a été ressenti en particulier dans les circonstances particulières de la crise du COVID-19, ce qui montre l'urgence de cette proposition. Dans le même ordre d'idées, il est également proposé d'instaurer la possibilité pour le conseil de l'Institut de coopter un membre du conseil jusqu'à la prochaine assemblée générale.

Généralités

La profession de juriste d'entreprise est réglementée depuis la loi du 1er mars 2000.

Le métier de juriste d'entreprise a été en effet reconnu par la loi du 1er mars 2000 créant un Institut des juristes d'entreprise (IJE) en raison de sa spécificité et de l'intérêt général qu'il représente pour une vie de l'entreprise

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het Instituut voor bedrijfsjuristen werd opgericht bij de wet van 1 maart 2000, die heden op een aantal punten verouderd is en op andere punten lacunes vertoont die de werking van het Instituut bemoeilijken. Twintig jaar na de oprichting is het tijd om het beroep toe te laten zich verder te ontwikkelen en de bedrijfsjuristen nog beter in staat te stellen om het algemeen belang met het bedrijfsbelang te verzoenen.

Daartoe stellen wij de volgende belangrijke wijzigingen in de wet van 1 maart 2000 voor:

— de reeds bestaande vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist, zoals omschreven in de wet van 1 maart 2000, wordt versterkt met een strafsanctie, zodat de bestaande rechtspraak met betrekking tot de tegenstelbaarheid van de vertrouwelijkheid aan onderzoeksinstanties ook wettelijk wordt bevestigd;

— de toegang tot het beroep wordt verruimd door interne juristen die in een zelfstandigenstatuut via een managementvennootschap of als lid van het bestuurs- of directieorgaan juridische bijstand verlenen toe te laten tot het Instituut voor bedrijfsjuristen. De uitbreiding heeft alleen betrekking op het geval waarin een zelfstandige een dienstverleningscontract heeft met één enkele onderneming, één enkel ondernemingsverbond of één enkele instelling met rechtspersoonlijkheid, zoals dat nu het geval is voor bedrijfsjuristen-werknemers;

— de verkiezing van de leden van de raad moet niet meer verplicht gebeuren via een fysieke algemene vergadering. De noodzaak van een elektronische algemene vergadering werd in het bijzonder ervaren in deze bijzondere COVID-19-omstandigheden, wat de hoogdringendheid van dit voorstel aantoonde. Daarbij aansluitend wordt ook voorgesteld om de raad van het Instituut de mogelijkheid te geven om een lid van de raad te coöpteren tot aan de volgende algemene vergadering.

Algemeen

De bedrijfsjurist is een gereguleerd beroep sinds de wet van 1 maart 2000.

Het beroep van bedrijfsjurist werd bij wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen (IBJ) erkend omwille van zijn eigenheid en het algemeen belang ervan voor een rechtsveilig

juridiquement sécurisée et, par conséquent, pour l'ordre public économique.

Dans ce cadre, le juriste d'entreprise a un titre protégé et ses avis juridiques sont confidentiels. Il est également soumis à une déontologie propre, qui garantit son indépendance intellectuelle. L'IJE a en outre mis en place une formation continue, qui garantit la qualité de son travail. Le juriste d'entreprise a la particularité – ce qui fait également sa force – de rendre ses avis juridiques depuis l'intérieur de l'entreprise, ce qui lui permet d'avoir une bonne compréhension de ses activités et de ses processus.

L'IJE fête ses vingt ans en 2020 et compte plus de 2 000 membres.

En établissant le statut de juriste d'entreprise, le législateur a donc reconnu la pertinence de la fonction du conseiller juridique interne à l'entreprise qui rend des avis juridiques à son employeur (le rôle légal et autonome du juriste d'entreprise doit en effet être distingué du rôle d'un conseiller "juridique" qui donne des services juridiques aux clients de son entreprise).

L'importance de la confidentialité des avis du juriste d'entreprise a été reconnue comme une condition nécessaire à un exercice adéquat du métier. Le métier de juriste d'entreprise a ainsi acquis sa place à côté des autres professions juridiques, avec une déontologie propre.

Au cours des vingt premières années d'existence légale de la profession, le monde a par ailleurs changé à une vitesse sans précédent. Les crises successives ont donné lieu à une inflation croissante de la législation et de la réglementation. Sous l'influence de la mondialisation et de l'évolution géopolitique, d'énormes changements sont intervenus dans l'organisation de la société sur les plans administratif, économique, financier et social. C'est uniquement grâce à un accompagnement juridique adapté que les entreprises parviennent à faire face à cette législation toujours plus étendue et complexe.

Un rôle sociétal

Dans le monde de l'entreprise, c'est d'abord et surtout au juriste d'entreprise qu'il incombe de guider son entreprise d'une main sûre à travers cette législation, de telle sorte que les dirigeants et le management puissent se baser en toute confiance sur les avis ou les conseils juridiques adéquats donnés en interne pour prendre les bonnes décisions. Le juriste d'entreprise connaît du reste comme nul autre l'ADN de son entreprise, au sein

ondernemingsleven en bijgevolg voor de economische openbare orde.

In deze context heeft de bedrijfsjurist een beschermde titel en zijn zijn juridische adviezen vertrouwelijk. Hij is ook onderworpen aan een eigen deontologie, die zijn intellectuele onafhankelijkheid waarborgt. Tevens heeft het IJB een voortgezette opleiding geïntroduceerd die de kwaliteit van het werk van de bedrijfsjurist garandeert. De bedrijfsjurist heeft de bijzondere eigenschap — en dat is eveneens zijn kracht — om intern vanuit de onderneming juridisch advies te geven, waardoor hij een goed inzicht krijgt in diens activiteiten en processen.

Het IJB viert zijn twintigste verjaardag in 2020 en heeft meer dan 2 000 leden.

Bij de uitwerking van het statuut van bedrijfsjurist heeft de wetgever dan ook de relevantie van de functie van een intern juridisch adviseur, die juridisch advies geeft aan zijn werkgever, erkend (de wettelijke en autonome rol van de bedrijfsjurist dient immers te worden onderscheiden van de rol van een "juridisch" adviseur die juridische diensten verleent aan klanten van zijn onderneming).

Het belang van de vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist werd erkend als noodzakelijke voorwaarde voor een adequate uitoefening van het beroep. Het beroep van bedrijfsjurist heeft zodoende zijn plaats ingenomen naast dat van de andere juridische beroepen, met een eigen deontologie.

In het twintigjarige bestaan van het wettelijk erkend beroep is de wereld eveneens met een ongeziene snelheid veranderd. Opeenvolgende crisissen hebben een toenemende groei van wet- en regelgeving teweeggebracht. Onder invloed van de globalisering en geopolitieke veranderingen vonden enorme veranderingen plaats in de ordening van de samenleving op bestuurlijk, economisch, financieel en sociaal vlak. Bedrijven kunnen deze steeds uitgebreidere en complexe wetgeving alleen maar aan dankzij een aangepaste juridische begeleiding.

Een maatschappelijke rol

In de ondernemingswereld is het in de eerste plaats en voornamelijk de bedrijfsjurist die zijn bedrijf veilig door deze wetgeving dient te loodsen, zodat de bedrijfsleiders en het management in alle vertrouwen op de *in-house* adviezen of adequate juridische bijstand kunnen steunen om de juiste beslissingen te nemen. De bedrijfsjurist kent bovendien als geen ander het DNA van zijn onderneming en wordt precies wegens zijn bijzondere positie

de laquelle il est sollicité et reconnu, précisément en raison de sa position particulière en tant que personne de confiance indépendante et en tant qu'expert.

Bien que l'inscription en tant que juriste d'entreprise ne soit pas obligatoire, le nombre de juristes d'entreprise a rapidement augmenté depuis la création de l'Institut, au point de constituer un groupe de professionnels qui compte aujourd'hui plus de 2000 membres. Grâce, notamment, à l'action de l'Institut des juristes d'entreprise, le métier s'est davantage professionnalisé, et nos entreprises et autres organisations sociales sont assistées au plus haut niveau par des juristes d'entreprise, qui jouent pour elles le rôle de "boussole juridique". L'aide apportée par des juristes d'entreprise dans un environnement toujours plus complexe et réglementé est souvent vue comme un signe de bonne gouvernance.

Par l'aide juridique de qualité et intellectuellement indépendante qu'il apporte, le juriste d'entreprise contribue au respect du droit par les entreprises. Le juriste d'entreprise joue un rôle important dans la prévention de procédures judiciaires et administratives, dans un pays où elles sont nombreuses et où elles souffrent de retards structurels. Dans les litiges, le juriste d'entreprise est souvent la personne la mieux placée pour encourager le recours à des méthodes alternatives de résolution des conflits telles que la médiation.

Une modernisation nécessaire

Dans ce contexte, certaines dispositions de la loi du 1er mars 2000 doivent être modernisées. Les modifications proposées n'ont pas pour unique but de renforcer le rôle sociétal du juriste d'entreprise, mais visent également à répondre à une certaine urgence, compte tenu du fait que plusieurs dispositions de ladite loi ne sont plus adaptées à la société moderne, notamment en ce qui concerne l'élection du conseil de l'Institut, les sanctions disciplinaires et l'accès à la profession. Il est donc temps de traduire ces évolutions en un cadre légal adapté à l'exercice de la profession, et également de donner un ancrage légal à la jurisprudence et à la pratique juridique qui se sont développées en rapport avec la confidentialité spécifique à la fourniture de conseils par un juriste d'entreprise, de sorte que toute insécurité juridique relative au champ d'application et à l'applicabilité de la loi puisse être levée.

Il y a urgence, étant donné que certaines dispositions de la loi ne sont plus adaptées à notre société moderne.

als onafhankelijke vertrouwenspersoon en deskundige aangezocht en erkend.

Hoewel inschrijving als bedrijfsjurist niet verplicht is, is het aantal bedrijfsjuristen sinds de oprichting van het Instituut een snel groeiende groep professionals geworden van meer dan 2 000 leden. Mede dankzij de werking van het Instituut voor bedrijfsjuristen werd het beroep meer geprofessionaliseerd en worden onze ondernemingen en andere maatschappelijke organisaties op het hoogste niveau bijgestaan door bedrijfsjuristen, die functioneren als een juridisch kompas. De bijstand door bedrijfsjuristen wordt in een steeds complexere en meer gereguleerde omgeving vaak als een teken van goed bestuur gezien.

Door middel van kwalitatieve en intellectueel onafhankelijke juridische bijstand draagt de bedrijfsjurist bij tot naleving van het recht door bedrijven. De bedrijfsjurist speelt een belangrijke rol in het voorkomen van gerechtelijke en administratieve procedures in een land waar ze talrijk zijn en een structurele achterstand hebben. In rechtsgeschillen is de bedrijfsjurist vaak de persoon die het best in staat is om het gebruik van alternatieve geschillenbeslechtingsmethoden, zoals bemiddeling, aan te moedigen.

Een noodzakelijke modernisering

In dit verband moeten sommige bepalingen van de wet van 1 maart 2000 worden gemoderniseerd. De voorgestelde wijzigingen zijn niet alleen bedoeld om de maatschappelijke rol van de bedrijfsjurist te versterken, maar ook om tegemoet te komen aan een zekere urgentie aangezien sommige bepalingen ervan niet meer zijn aangepast aan de moderne maatschappij, met name wat betreft de verkiezing van de raad van het Instituut, de disciplinaire sancties en de toegang tot het beroep. Het wordt dus tijd om deze evoluties ook te vertalen naar een aangepast wettelijk kader voor de uitoefening van het juridisch beroep en ook de ontwikkelde jurisprudentie en rechtspraak met betrekking tot de betrouwbaarheid eigen aan de juridische adviesverlening van de bedrijfsjurist wettelijk te verankeren, zodat elke rechtsonzekerheid over de draagwijdte en toepasbaarheid ervan kan worden weggenomen.

Er is hoogdringendheid aangezien een aantal wetsbepalingen niet meer zijn aangepast aan onze moderne maatschappij.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

Art. 2

L'article 2 de la loi du 1er mars 2000 créant un Institut des juristes d'entreprise est adapté de manière à moderniser et élargir les missions de l'Institut.

Premièrement, la mission de l'Institut en matière de formation est précisée, et il est spécifié que l'Institut peut organiser lui-même cette formation, qu'il peut mettre en place le système qui la sous-tend ("la supervision"), et qu'il s'agit d'une formation "continue" allant au-delà d'une simple formation de base, unique et non limitée aux sujets purement juridiques, dans la mesure où d'autres types de connaissances, telles que l'acquisition de compétences transversales de type "*soft skills*" sont également pertinentes pour le travail du juriste d'entreprise.

Ensuite, trois nouvelles missions sont ajoutées.

Il s'agit premièrement de confirmer qu'en tant qu'ordre professionnel, l'Institut a pour mission de sauvegarder les valeurs de la profession, en établissant une liste non exhaustive de ces valeurs, étant entendu que celles-ci peuvent évoluer. La valeur d'"indépendance" vise principalement l'indépendance intellectuelle du juriste d'entreprise. Cela signifie en particulier que le juriste conserve une certaine indépendance dans sa mission de conseiller juridique quelles que soient ses relations contractuelles avec l'entreprise. Cette valeur est liée à la valeur de "loyauté", qui fait référence au respect de la loi poursuivi par le juriste dans l'exercice de sa profession. Ce n'est qu'en toute indépendance intellectuelle que le juriste peut adéquatement conseiller l'entreprise en attirant son attention sur les règles à respecter. La troisième valeur citée, l'"expertise", renvoie à la compétence du juriste d'entreprise, qui est notamment garantie par la formation continue du juriste d'entreprise; le juriste d'entreprise est un expert du droit pertinent pour sa pratique. Enfin, la "confidentialité" renvoie à la confiance dont jouit le juriste d'entreprise de par sa fonction, comme en témoigne également la confidentialité de ses avis reconnue par l'article 5 de la même loi.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Art. 2

Artikel 2 van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen wordt gewijzigd in die zin dat de opdrachten van het Instituut worden gemoderniseerd en uitgebreid.

Ten eerste wordt de missie van het Instituut op het gebied van opleiding gespecificeerd en wordt bepaald dat het Instituut zelf dergelijke opleidingen kan organiseren, dat het het onderliggende systeem kan inrichten ("er op toe te zien"), dat het gaat om een "voortgezette" opleiding die verder gaat dan een loutere basisvorming, uniek is en niet beperkt is tot zuiver juridische onderwerpen, voor zover andere soorten kennis, zoals de verwerving van transversale *soft skills*, ook van belang zijn voor het werk van de bedrijfsjurist.

Vervolgens worden drie nieuwe opdrachten ingevoerd.

Ten eerste wordt de opdracht van het Instituut als beroepsorde bevestigd, die strekt tot het vrijwaren van de waarden van het beroep, door een niet-exhaustieve lijst van deze waarden voorop te stellen en met dien verstande dat deze waarden kunnen evolueren. Met de waarde "onafhankelijkheid" wordt voornamelijk de intellectuele onafhankelijkheid van de bedrijfsjurist bedoeld. Dat betekent in het bijzonder dat de jurist een zekere onafhankelijkheid in zijn opdracht als juridisch adviseur behoudt, ongeacht zijn contractuele relaties met de onderneming. Deze waarde is gekoppeld aan de waarde van "loyaliteit", welke verwijst naar het respect voor de wet zoals dat door de jurist in de uitoefening van zijn beroep wordt nagestreefd. Alleen in volledige intellectuele onafhankelijkheid kan de jurist de onderneming adequaat adviseren door haar aandacht op de te volgen regels te vestigen. De derde genoemde waarde, "expertise", verwijst naar de deskundigheid van de bedrijfsjurist, die meer bepaald wordt gewaarborgd door de voortgezette opleiding van de bedrijfsjurist; de bedrijfsjurist is een deskundige op het gebied van het recht dat relevant is voor zijn praktijk. Ten slotte verwijst de "vertrouwelijkheid" naar het vertrouwen dat de bedrijfsjurist uit hoofde van zijn functie geniet, zoals de vertrouwelijkheid van zijn adviezen die door dezelfde wet in artikel 5 wordt erkend.

La deuxième nouvelle mission de l'Institut consiste à soutenir ses membres dans l'exercice de leur profession. À l'instar d'autres instituts et ordres professionnels, l'Institut doit pouvoir, en vertu de la loi, fournir des outils, des procédures, des informations ou d'autres mesures afin de soutenir ses membres dans l'exercice de leur profession.

Enfin, la troisième nouvelle mission de l'institut consiste à prendre des initiatives et des mesures utiles en vue de défendre les intérêts de la profession de juriste d'entreprise. Cette mission concerne le groupe professionnel dans son ensemble. L'ajout de cette mission offre une base légale suffisamment large pour que l'Institut puisse défendre valablement les intérêts de la profession en fonction des évolutions de la société, dans la mesure où ils ne relèvent pas des autres missions définies dans ce même article.

Les modifications apportées par cet article rapprochent par ailleurs la description des missions de l'Institut de celles d'autres instituts et ordres professionnels (voir notamment l'article 62, § 1er, de la loi du 17 mars 2019 relative aux professions d'expert-comptable et de conseiller fiscal, l'article 64 de la loi du 7 décembre 2016 portant organisation de la profession et de la supervision publique des réviseurs d'entreprises, l'article 15 de l'arrêté royal n° 79 du 10 novembre 1967 relatif à l'Ordre des médecins et l'article 38 de la loi du 26 juin 1963 créant un Ordre des architectes).

Art. 3

L'article 4 de la même loi concerne les conditions d'admission à l'Institut. Celles-ci sont adaptées afin, d'une part, de requérir du juriste d'entreprise qu'il exerce la profession en toute indépendance intellectuelle et, d'autre part, afin d'autoriser l'admission de certains juristes internes exerçant le métier sous un statut indépendant, qui ne travaillent que pour une seule entreprise ou fédération d'entreprises ou un seul organisme doté de la personnalité juridique.

En ce qui concerne, premièrement, l'indépendance intellectuelle, déjà abordée plus haut, il convient de noter qu'elle constitue la pierre angulaire de la profession de juriste et qu'elle est déjà une obligation déontologique. Elle est la garantie que le juriste d'entreprise puisse rendre ses avis à l'entreprise de manière indépendante, quelles que soient les circonstances. Elle se définit comme la capacité à déterminer le contenu d'un avis juridique en âme et conscience, de manière autonome et confidentielle, indépendamment d'autres considérations. C'est grâce à cette indépendance intellectuelle que le juriste

De tweede nieuwe opdracht van het Instituut bestaat er in zijn leden te steunen bij de uitoefening van hun beroep. Net als andere instituten en beroepsordes moet het Instituut krachtens de wet de mogelijkheid hebben om instrumenten, procedures, informatie of andere maatregelen ter ondersteuning van de leden bij de uitoefening van hun beroep te verstrekken.

Ten slotte bestaat de derde nieuwe opdracht van het Instituut in het nemen van initiatieven en nuttige maatregelen ter verdediging van de belangen van het beroep van bedrijfsjurist. Deze opdracht betreft de beroepsgroep als een geheel. De toevoeging van deze missie biedt het Instituut een voldoende brede juridische basis om de belangen van het beroep rechtsgeldig te verdedigen in overeenstemming met de ontwikkelingen in de maatschappij, voor zover deze niet vallen onder de andere opdrachten zoals bepaald in ditzelfde artikel.

De wijzigingen die dit artikel met zich meebrengt, zorgen voor een toenadering van de beschrijving van de opdrachten van het Instituut tot die van andere instituten en beroepsordes (zie met name artikel 62, § 1, van de wet van 17 maart 2019 betreffende de beroepen van accountant en belastingadviseur, artikel 64 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren, artikel 15 van het koninklijk besluit nr. 79 van 10 november 1967 betreffende de Orde der artsen en artikel 38 van de wet van 26 juni 1963 tot instelling van een orde van architecten).

Art. 3

Artikel 4 van dezelfde wet betreft de toelatingsvoorwaarden tot het Instituut. Die worden aangepast om enerzijds van de bedrijfsjurist te vergen dat hij het beroep met volledige intellectuele onafhankelijkheid uitoefent en om anderzijds de toetreding mogelijk te maken van bepaalde interne juristen die het beroep als zelfstandige uitoefenen en slechts voor één onderneming, ondernemingsverbond of instelling met rechtspersoonlijkheid.

Wat ten eerste de intellectuele onafhankelijkheid, die hierboven reeds werd besproken, betreft, moet worden opgemerkt dat zij de hoeksteen van het beroep van jurist vormt en reeds een deontologische verplichting is. Zij geeft de garantie dat de bedrijfsjurist, ongeacht de omstandigheden, op onafhankelijke wijze zijn advies aan de onderneming kan geven. Zij wordt gedefinieerd als het vermogen om de inhoud van een juridisch advies naar eer en geweten, autonoom en vertrouwelijk te bepalen, los van andere overwegingen. Het is dankzij deze intellectuele onafhankelijkheid dat de bedrijfsjurist

d'entreprise peut pleinement remplir son rôle sociétal et contribuer au respect de la loi par l'entreprise.

En permettant, deuxièmement, la possibilité d'admettre certains juristes indépendants à l'Institut, cet article répond à une lacune dans la loi actuelle selon laquelle seuls les juristes salariés peuvent obtenir le statut de juriste d'entreprise.

Il existe certains cas où l'entreprise peut engager un juriste sous statut indépendant (le cas échéant constitué en société de management) pour exercer la fonction de juriste d'entreprise.

Ce juriste indépendant, mis à part qu'il n'est pas salarié, peut parfaitement remplir les autres conditions de la loi, à savoir être titulaire du diplôme requis (art. 4, § 1er, 1°), fournir à une entreprise des études, des consultations, rédiger des actes, conseiller et prêter assistance en matière juridique (art. 4, § 1er, 3°), assumer principalement des responsabilités dans le domaine du droit (art. 4, § 1er, 4°) et exercer la profession en toute indépendance intellectuelle (art. 4, § 1er, 5° nouveau). Il n'y a pas de raison que dans un tel cas de figure, l'entreprise ne puisse pas bénéficier des garanties attachées à la profession de juriste d'entreprise lorsqu'elle décide de faire appel à un indépendant.

Il peut y avoir plusieurs raisons pour lesquelles une entreprise recourt à un travailleur indépendant plutôt que salarié. Citons par exemple les travailleurs qui ont également un mandat au sein du conseil de direction d'une société anonyme (SA) ou sont administrateurs d'une SA ou d'une société à responsabilité limitée (SRL), dont le statut d'indépendant est requis en vertu du Code des sociétés et associations. Citons également le cas de prestataires de "legal interim" qui exercent de manière temporaire le métier, souvent sous un statut d'indépendant, par exemple, pour assurer la continuité en cas de maladie ou congé du juriste d'entreprise. Enfin, il y a d'autres cas où la liberté économique de l'entreprise lui permet d'engager un travailleur indépendant à condition bien entendu que les critères soient remplis pour ce faire et qu'il ne s'agisse pas d'un contrat de faux-indépendant comme l'entend la jurisprudence.

La modification ne permet cependant pas à des juristes conseillant plusieurs entreprises simultanément d'obtenir le statut de juriste d'entreprise. L'extension couvre uniquement le cas où un travailleur indépendant a un contrat de services avec une seule entreprise, une seule fédération d'entreprises ou un seul organisme doté de la personnalité juridique, comme c'est le cas

zijn maatschappelijke rol ten volle kan vervullen en kan bijdragen tot de naleving van de wet door de onderneming.

Door ten tweede te voorzien in de mogelijkheid om bepaalde zelfstandige juristen toe te laten tot het Instituut, komt dit artikel tegemoet aan een lacune in de huidige wet, die bepaalt dat enkel bedrijfsjuristen in loondienst het statuut van jurist kunnen verkrijgen.

Er zijn bepaalde gevallen waarin de onderneming een beroep kan doen op een zelfstandige jurist (die eventueel kan werken binnen het kader van een managementvennootschap) om de functie van bedrijfsjurist in te vullen.

Deze zelfstandige jurist kan, los van het feit dat hij geen werknemer is, perfect voldoen aan de andere voorwaarden van de wet, namelijk het bezit van het vereiste diploma (art. 4, § 1, 1°), het verstrekken van studies en adviezen aan de onderneming, het opstellen van akten, het geven van raad en het verlenen van bijstand op juridisch vlak (art. 4, § 1, 3°); in hoofdzaak verantwoordelijkheid op juridisch vlak dragen (art. 4, § 1, 4°) en het uitoefenen van het beroep in volle intellectuele onafhankelijkheid (nieuw art. 4, §1, 5°). Er is geen enkele reden waarom de onderneming in een dergelijk geval niet zou kunnen genieten van de garanties toegekend aan het beroep van bedrijfsjurist wanneer ze beslist een beroep te doen op een zelfstandige persoon.

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom een onderneming verkiest om een beroep te doen op een zelfstandige in plaats van op een werknemer. Een voorbeeld hiervan zijn werknemers die ook een mandaat hebben in de directieraad van een Naamloze Vennootschap (NV) of bestuurders zijn van een NV of besloten vennootschap (BV), voor wie het Wetboek van vennootschappen en verenigingen het zelfstandigenstatuut verplicht oplegt. Een ander voorbeeld is het geval van de *legal interim*, met name dienstverleners die het beroep tijdelijk en vaak onder een zelfstandigenstatuut uitoefenen om onder meer de beroepscontinuïteit te verzekeren in geval van ziekte of verlof van de bedrijfsjurist. Tot slot zijn er nog andere gevallen waarin de vrije marktwerking van de onderneming haar toestaat een zelfstandige in dienst te nemen, uiteraard op voorwaarde dat aan de criteria zoals voornoemd wordt voldaan en dat het niet gaat om een overeenkomst van schijnzelfstandigheid zoals bepaald in de rechtspraak.

De wijziging verleent daarentegen juristen die meerdere bedrijven tegelijk adviseren niet de mogelijkheid om de status van bedrijfsjurist te verkrijgen. De uitbreiding heeft alleen betrekking op het geval waarin een zelfstandige een dienstverleningscontract heeft met één onderneming, één ondernemingsverbond of één instelling met rechtspersoonlijkheid, zoals dat nu het

actuellement pour les juristes d'entreprise salariés. C'est en ce sens que le nouveau texte conserve la formulation déjà prévue pour les salariés dans les points 2° et 3° du paragraphe 1er du même article.

Enfin, un paragraphe 3 est inséré permettant d'accepter également comme membre les juristes d'entreprise indépendants organisés sous la forme d'une société de management.

Art. 4

L'article 5 de la même loi, qui prévoit la confidentialité des avis juridiques du juriste d'entreprise, est complété au niveau de son alinéa unique qui devient le paragraphe 1er, pour l'adapter au cas des juristes d'entreprise indépendants (voir article précédent) et pour avoir une utilisation cohérente du terme "confidentialité" (*vertrouwelijkheid*) dans la version néerlandaise, ainsi que par l'ajout d'un paragraphe 2 précisant la portée des avis couverts par la confidentialité et prévoyant des sanctions pénales en cas de non-respect de celle-ci.

La confidentialité des avis du juriste d'entreprise vise à garantir le droit fondamental du justiciable, en l'occurrence le droit de l'entreprise à un conseil et une assistance juridiques: celle-ci doit pouvoir divulguer sans crainte les informations pertinentes à des fins de conseil ou d'assistance et pouvoir soumettre ses questions et problèmes à un conseiller en qui elle peut avoir pleinement confiance pour une analyse juridique experte, afin d'obtenir un conseil juridique lui permettant de savoir comment elle doit appliquer la loi ou comment elle doit interpréter et définir sa position juridique et agir en conséquence.

Le nouveau paragraphe 2 prévoit, d'une part, que le devoir de confidentialité du juriste d'entreprise s'étend aux informations obtenues "lors de la fourniture d'avis juridiques et d'avis concernant la situation juridique, l'engagement ou l'évitement et le suivi d'une procédure judiciaire". Il clarifie aussi l'objet des avis du juriste d'entreprise, protégés par la confidentialité, c'est-à-dire l'information reçue pour pouvoir rendre correctement ses avis, à savoir non seulement les avis sur un point de droit mais aussi, logiquement, les avis sur la situation juridique de la personne morale et les procédures judiciaires auxquelles celle-ci est ou risque d'être confrontée, au sens où l'entend la Cour constitutionnelle dans son arrêt n° 10/2008 du 23 janvier 2008 (<https://www.const-court.be/>), qui traite, fût-ce dans un autre contexte, de

geval is voor bedrijfsjuristen-werknemers. Het is in die zin dat de nieuwe tekst de formulering behoudt zoals die reeds bestaat voor werknemers in de punten 2° en 3° van het eerste lid van hetzelfde artikel.

Ten slotte wordt er een lid 3 ingevoegd dat het mogelijk maakt om ook zelfstandige bedrijfsjuristen die in de vorm van een managementvennootschap zijn georganiseerd als lid toe te laten.

Art. 4

Artikel 5 van dezelfde wet, dat voorziet in de vertrouwelijkheid van de juridische adviezen van bedrijfsjuristen, wordt, in het enige lid dat paragraaf 1 wordt, aangevuld met het oog op de aanpassing ervan aan het geval van zelfstandige bedrijfsjuristen (zie het vorige artikel) en met het oog op een consistent gebruik van het woord "vertrouwelijkheid" in de Nederlandse versie, en wordt verder aangevuld met een paragraaf 2 waarin de draagwijdte van de adviezen die onder de vertrouwelijkheid vallen wordt gespecificeerd en waarin wordt voorzien in strafrechtelijke sancties in geval van niet-naleving van de vertrouwelijkheid.

De vertrouwelijkheid van adviezen van de bedrijfsjurist heeft tot doel het fundamentele recht van de rechtzoekende te garanderen, in dit geval het recht van de onderneming op juridisch advies en juridische bijstand: de onderneming moet zonder vrees de relevante informatie voor het advies of de bijstand kunnen meedelen, haar vragen en problemen kunnen voorleggen aan een adviseur die ze volledig kan vertrouwen voor een deskundige juridische analyse, om zo juridisch advies te verkrijgen over hoe zij de wet moet naleven of hoe zij haar rechtspositie wetsconform dient te begrijpen, te bepalen en er naar te handelen.

De nieuwe paragraaf 2 bepaalt enerzijds dat de vertrouwelijkheidsplicht van de bedrijfsjurist betrekking heeft op informatie die wordt verkregen "in het kader van de verlening van juridische adviezen evenals het advies over de rechtspositie, het instellen of vermijden en opvolgen van een rechtsgeding". Hiermee wordt ook het onderwerp van de adviesbevoegdheid van de bedrijfsjurist, die beschermd wordt door de vertrouwelijkheid, verduidelijkt en wordt dus de informatie bedoeld die de bedrijfsjurist ontvangt om deze adviezen correct te kunnen geven. Het betreft meer bepaald niet alleen adviezen over een rechtsvraag, maar logischerwijs ook adviezen over de juridische situatie van de rechtspersoon en de gerechtelijke procedure waarmee deze wordt of kan worden geconfronteerd in de zin van het arrest van

la fourniture de conseils juridiques à la fois dans le cadre et en dehors d'une procédure judiciaire.

Cet ajout confirme que la confidentialité des avis du juriste d'entreprise est fondée entre autres sur le droit à l'assistance juridique de l'entreprise, défini plus haut. En effet, la jurisprudence de la cour d'appel de Bruxelles mentionnée plus bas, se basant sur les travaux préparatoires de la loi du 1er mars 2000, n'a pas admis, dans la motivation de sa décision, que la confidentialité des avis du juriste d'entreprise soit fondée sur le droit à l'assistance juridique de l'entreprise (droit fondamental reconnu à l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme, CEDH), acceptant uniquement qu'elle se fonde sur le droit au respect de la vie privée et familiale (article 8 CEDH).

L'assistance juridique a, en réalité, deux composantes:

— d'une part, les avis relatifs à la position juridique du justiciable à la lumière d'une procédure (civile, administrative ou pénale) en cours ou potentielle, et

— d'autre part, la défense et la représentation en justice en tant que telles.

La première composante tombe sous l'activité du juriste d'entreprise, qui peut fournir des avis à son entreprise sur l'engagement ou l'évitement d'une procédure et sur son positionnement en cours de procédure. Il ne saurait en être autrement dans la mesure où la loi du 1er mars 2000 reconnaît déjà actuellement un véritable rôle de conseiller juridique, au sein de l'entreprise, au juriste d'entreprise, notamment à l'article 4, § 1er, 3° (parmi ses tâches, le juriste d'entreprise peut "conseiller et prêter assistance en matière juridique;") et à l'article 5, § 1er, (qui prévoit que la confidentialité vaut "dans le cadre de son activité de conseil juridique"). Ceci a déjà été confirmé par le ministre belge des Finances en réponse à une question parlementaire: "L'article 440 du Code judiciaire prévoit un monopole de plaidoirie pour les avocats. La représentation liée à une procédure demeure le privilège de l'avocat. Cette disposition s'applique également aux conseils relatifs à la manière d'engager ou d'éviter une telle procédure. Cette dernière fonction de conseil peut évidemment être assurée également par un juriste d'entreprise, un comptable, un expert-comptable ou un autre conseiller." (*Doc. Parl. Chambre, S.[2016/2017], n° 2566/3, 11*).

het Grondwettelijk Hof nr. 10/2008 van 23 januari 2008 (<https://www.const-court.be/>), waarin, weliswaar in een andere context, het geven van juridisch advies zowel binnen als buiten een rechtsgeding behandeld wordt.

Deze toevoeging bevestigt dat de vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist onder meer gebaseerd is op het recht op juridische bijstand van de onderneming, zoals hierboven werd gedefinieerd. De hieronder vermelde rechtspraak van het hof van beroep van Brussel, die steunt op de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 maart 2000, heeft in de motivering van zijn beslissing immers niet erkend dat de vertrouwelijkheid van de adviezen van de bedrijfsjurist gestoeld is op het recht op rechtsbijstand van de onderneming (het grondrecht erkend in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het EVRM), maar enkel op het recht op eerbiediging van het privé en gezinsleven (artikel 8 EVRM).

Rechtsbijstand bestaat in feite uit twee componenten:

— enerzijds gaat het om adviezen met betrekking tot de rechtspositie van de rechtszoekende in het licht van een lopende of potentiële (civiele, administratieve of strafrechtelijke) procedure;

— anderzijds gaat het om de verdediging en juridische vertegenwoordiging als zodanig.

De eerste component behoort tot de activiteiten van de bedrijfsjurist, die zijn onderneming kan adviseren over het starten of vermijden van een rechtsgeding en over haar positie tijdens het geding. Dit kan ook niet anders aangezien de wet van 1 maart 2000 nu reeds een werkelijke rol van juridisch raadgever voor de bedrijfsjurist binnen de vennootschap erkent, in het bijzonder in artikel 4, § 1, onder 3° (onder de taken van de bedrijfsjurist valt onder meer het "raad geven en bijstand verlenen op juridisch vlak") en in artikel 5, § 1 (dat bepaalt dat de vertrouwelijkheid van toepassing is "in het kader van zijn functie van juridisch raadsman"). Dit werd reeds bevestigd door de Belgische minister van Financiën in antwoord op een parlementaire vraag: "Artikel 440 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een pleitmonopolie voor de advocaten. De vertegenwoordiging in verband met een rechtsgeding blijft het voorrecht van de advocaat. Dezelfde bepaling is ook van toepassing op advies over het instellen of vermijden van een dergelijk rechtsgeding. Deze laatste adviesfunctie kan uiteraard ook waargenomen worden door een bedrijfsjurist, een boekhouder, een accountant of een andere adviseur." (*Parl. St. Kamer, Z.[2016/2017], nr. 2566/3, 11*).

La deuxième composante, à savoir la représentation et la défense devant des juridictions, telles qu'exercées par l'avocat, ne relèvent pas de l'activité du juriste d'entreprise. La modification apportée n'apporte aucun changement à cet égard.

Le nouveau paragraphe 2 vise, d'autre part, à clarifier ce qu'il faut entendre par "avis".

Dans son arrêt "Belgacom" du 5 mars 2013¹, la cour d'appel de Bruxelles indique ce qui suit:

"Si dans le langage usuel sont considérés comme "avis", les expressions d'opinions ou de conseils, il doit être admis, à l'aune de la volonté du législateur, que sont également visés par l'article 5 la correspondance qui contient la demande d'avis, les correspondances échangées au sujet de la demande, les projets d'avis ainsi que les documents préparatoires à l'avis." (point 53).

Cette décision a été confirmée par la Cour de cassation dans son arrêt du 22 janvier 2015 (Cass., 22 janvier 2015, C.13 0532.F, www.cass.be).

Le nouveau paragraphe 2 de l'article 5 confirme donc en substance la portée des avis telle que définie par cette jurisprudence, en y précisant que la correspondance et les documents se rapportant à l'avis en tant que tel sont couverts par le devoir de confidentialité du juriste d'entreprise.

Enfin, le nouveau paragraphe 2 prévoit une sanction pénale en cas de violation de la confidentialité par le juriste d'entreprise. Celle-ci offre une garantie supplémentaire de son respect continu par le juriste d'entreprise, mais aussi par l'ensemble des autorités et juridictions.

Cette modification permet également d'assurer une meilleure coopération avec les avocats. Le juriste d'entreprise est en effet le premier point de contact dans les dossiers juridiques de l'entreprise et sollicite l'assistance des avocats lorsque c'est nécessaire. Pour que le juriste d'entreprise puisse jouer pleinement son rôle dans la relation avec l'avocat, il doit être assuré que les informations recueillies aussi bien à la demande de l'avocat

De tweede component, namelijk de vertegenwoordiging en verdediging voor de rechtbank zoals beoefend door de advocaat, behoort niet tot de activiteiten van de bedrijfsjurist. De wijziging brengt geen veranderingen mee in dit opzicht.

Het is anderzijds ook de bedoeling van de nieuwe paragraaf 2 te verduidelijken wat wordt bedoeld met "advies".

In zijn "Belgacom"-arrest van 5 maart 2013¹ heeft het hof van beroep van Brussel het volgende bepaald:

"Indien het verstrekken van opvattingen of aanbevelingen in standaardtaal als "advies" moet worden beschouwd, moet in het licht van de bedoeling van de wetgever worden aanvaard dat artikel 5 ook betrekking heeft op de correspondentie die het verzoek om advies bevat, de correspondentie die in verband met het verzoek is uitgewisseld, ontwerpadviezen en voorbereidende documenten voor het advies." (paragraaf 53)

Deze beslissing werd bevestigd door het Hof van Cassatie in zijn arrest van 22 januari 2015 (Cass., 22 januari 2015, C.13 0532.F, www.cass.be).

De nieuwe paragraaf 2 van artikel 5 bevestigt dus in wezen de draagwijdte van de adviezen zoals gedefinieerd door deze rechtspraak, door te specificeren dat correspondentie en documenten met betrekking tot het advies als zodanig onder de geheimhoudingsplicht van de bedrijfsjurist vallen.

Ten slotte bepaalt de nieuwe paragraaf 2 een strafsanctie in geval van schending van de vertrouwelijkheid door de bedrijfsjurist. Hij biedt zo een bijkomende waarborg opdat de vertrouwelijkheid te allen tijde zou worden nageleefd door de bedrijfsjurist, alsook door de overheden en rechtbanken.

Deze wijziging maakt tevens een betere samenwerking met advocaten mogelijk. De bedrijfsjurist vormt in feite het eerste aanspreekpunt in de juridische dossiers van het bedrijf, en vraagt de hulp van advocaten wanneer dat nodig is. Opdat de bedrijfsjurist een volwaardige rol zou kunnen spelen in de relatie met de advocaat, moet ervoor worden gezorgd dat de verzamelde informatie zowel op verzoek van de advocaat als op eigen initiatief

¹ Bruxelles, 5 mars 2013, D & T, 2015, 2, p. 422, note RUTTEN, S., *Juristenkrant*, 2013 (édition BOCKEN, J.), afl. 267, 1; J.L. *Moniteur belge* du, 2013, 21, p. 1136 en <http://jlm.bi.larcier.be/> (10 juin 2013), note BUYLE, J., VAN GERVEN, D.; *Jaarboek Marktpraktijken*, 2013, 1331; T.B.H., 2013 (édition SOHET, A.), 5, p. 472 en <http://www.rdc-tbh.be/> (6 juin 2013); T.B.H., 2014, 3, p. 270 en <http://www.rdc-tbh.be/> (6 avril 2014), note L'ECLUSE, P., MARIEN, L.; T.B.M., 2013, 2, p. 191 en <http://www.tbm-rcb.be/> (24 février 2014).

¹ Brussel, 5 maart 2013, D & T, 2015, 2, p. 422, noot RUTTEN, S., *Juristenkrant*, 2013 (editie BOCKEN, J.), afl. 267, 1; J.L. *Moniteur belge* du, 2013, 21, p. 1136 en <http://jlm.bi.larcier.be/> (10 juni 2013), noot BUYLE, J., VAN GERVEN, D.; *Jaarboek Marktpraktijken*, 2013, 1331; T.B.H., 2013 (editie SOHET, A.), 5, p. 472 en <http://www.rdc-tbh.be/> (6 juni 2013); T.B.H., 2014, 3, p. 270 en <http://www.rdc-tbh.be/> (6 april 2014), noot L'ECLUSE, P., MARIEN, L.; T.B.M., 2013, 2, p. 191 en <http://www.tbm-rcb.be/> (24 februari 2014).

qu'à sa propre initiative (le cas échéant avant le recours à l'avocat) soient protégées de la même manière.

La modification permet en outre de rencontrer une difficulté des juristes d'entreprise travaillant dans des groupes internationaux dont font partie, par exemple, des sociétés américaines au sein desquelles les juristes bénéficient de l'*attorney-client privilege*. Ces derniers refusent actuellement de partager certaines informations confidentielles car ces informations ne sont pas suffisamment protégées lorsqu'elles sont communiquées aux juristes d'entreprise belges.

La modification permet aussi, et surtout, de s'assurer que l'entreprise remette au juriste d'entreprise toutes les informations nécessaires pour que ce dernier puisse donner un avis bien informé, et donc remplisse mieux son rôle visant le respect des lois par l'entreprise. Ceci n'est envisageable que si l'entreprise n'a pas à craindre que l'information communiquée au juriste d'entreprise puisse être utilisée contre elle.

Il convient de préciser que le renforcement qui précède ne déroge pas à la jurisprudence selon laquelle la confidentialité ne peut pas être invoquée en cas d'infraction pénale. Une assistance en vue de commettre une infraction pénale à laquelle le juriste participerait ne bénéficie pas de la protection de l'article 5 de la loi.

Tout secret professionnel ou devoir de confidentialité a une finalité spécifique d'intérêt individuel ou sociétal et cette finalité détermine également son champ d'application, en indiquant jusqu'où il s'étend et quelles informations tombent dans son champ d'application. Au-delà, il n'est pas applicable et, par conséquent, la confidentialité ne se rapporte qu'à l'information confidentielle qui intervient dans le cadre de l'exercice de la profession spécifique et ne peut jamais servir de couverture à des activités illégales.

Le droit au silence ou le droit de ne pas s'auto-incriminer a une valeur absolue et est distinct de ce sujet. Le juriste d'entreprise doit, dans tous les cas, également pouvoir invoquer la confidentialité légale comme motif légitime pour refuser de témoigner conformément à l'article 929 du Code judiciaire, ainsi que pouvoir exclure du débat la communication de pièces à conviction matérielles, comme un écrit ou un enregistrement audio, couvertes par cette confidentialité. L'obligation de confidentialité est alors maintenue sur le plan pénal par la disposition pénale ajoutée.

(indien nodig voordat de advocaat wordt ingeschakeld) op dezelfde manier wordt beschermd.

Dankzij deze wijziging wordt ook tegemoetgekomen aan een probleem van bedrijfsjuristen die in internationale groepen werken, waaronder bijvoorbeeld Amerikaanse bedrijven waar juristen genieten van het *attorney-client privilege*. Deze bedrijven weigeren momenteel om bepaalde vertrouwelijke informatie te delen omdat deze informatie niet voldoende beschermd is wanneer ze aan Belgische bedrijfsjuristen wordt meegedeeld.

Nog belangrijker is dat zij er ook voor zorgt dat de onderneming de bedrijfsjurist alle informatie verstrekt die nodig is opdat de jurist een goed geïnformeerd advies kan geven en zo zijn rol om te waken over de naleving van de wet door de onderneming beter kan vervullen. Dit kan alleen als de onderneming niet moet vrezen dat de informatie die zij aan de bedrijfsjurist verstrekt, tegen haar zou kunnen worden gebruikt.

Het moge duidelijk zijn dat bovengenoemde versterking niet indruist tegen de rechtspraak volgens welke er in geval van een strafbaar feit geen beroep kan worden gedaan op de vertrouwelijkheid. Bijstand om een strafbaar feit te plegen waaraan de jurist zou deelnemen, geniet geen bescherming onder artikel 5 van de wet.

Elk beroepsgeheim of elke vertrouwelijkheidsplicht heeft een welbepaald doel van individueel of maatschappelijk belang en die doelgebondenheid bepaalt ook zijn draagwijdte, met name tot waar het reikt en welke informatie er precies onder valt. Daarbuiten kent het geen toepassing en daarom heeft de vertrouwelijkheid ook enkel betrekking op vertrouwelijke informatie die kadert binnen de uitoefening van het specifieke beroep en kan het nooit een dekmantel zijn voor illegale activiteiten.

Het zwijgrecht of het recht om zichzelf niet te incrimineren geldt absoluut en staat hier los van. In elk geval dient de bedrijfsjurist de wettelijke vertrouwelijkheid ook als wettige reden tot weigering van een getuigenis te kunnen invoeren overeenkomstig artikel 929 van het Gerechtelijk Wetboek, evenals ook elk materieel overtuigingsstuk, zoals een geschrift of een geluidsopname, dat gedekt is door deze vertrouwelijkheid uit het debat te kunnen weren. De zwijgplicht wordt dan strafrechtelijk gehandhaafd door de toegevoegde strafbepaling.

Art. 5

L'article 8 de la même loi est modifié pour confirmer que les assemblées générales de l'Institut peuvent avoir lieu de manière électronique. Cette évolution doit également être analysée à la lumière des récentes mesures exceptionnelles relatives au COVID-19, qui soulignent l'urgence de la présente proposition.

Il n'est aujourd'hui pas généralement admis que les assemblées réunissant un grand nombre de participants puissent se tenir à l'aide de moyens de communication électroniques. Le législateur a jugé nécessaire de le prévoir explicitement dans le Code des sociétés et des associations pour les sociétés à capitaux (SRL, SC et SA: art. 5:89, art. 6:75 et art. 7:137 CSA). Cet ajout est également opportun pour se prémunir face à une éventuelle insécurité juridique qui pourrait faire suite à l'évolution de la jurisprudence. Il confirme indirectement que les entités, telles que l'Institut des juristes d'entreprise (IJE), n'ayant pas dans leur texte fondateur d'autorisation ou d'interdiction à cet égard, peuvent organiser une assemblée générale à l'aide de moyens de communication électronique.

Il n'y a pas lieu de modifier dans le même sens l'article 10 de la même loi, réglant les réunions du conseil, dans la mesure où il est plus communément admis que les réunions des organes d'administration peuvent avoir lieu de manière électronique.

Art. 6

L'article 9 de la même loi est modifié afin, d'une part, d'instaurer la possibilité pour le conseil de l'Institut de coopter un membre jusqu'à la prochaine assemblée générale et, d'autre part, de déterminer quelles modalités l'Institut peut définir dans son règlement d'ordre intérieur en matière d'élections. Cette modification doit également être considérée à la lumière du contexte exceptionnel récent dû au COVID-19, lequel explique l'urgence de cette proposition.

En cas de démission d'un membre du conseil, lorsqu'il n'y a pas de suppléant du même rôle linguistique, le conseil de l'Institut n'est constitué valablement qu'à la prochaine élection. Une démission aurait donc pour effet potentiel de paralyser l'institution. L'ajout proposé met ainsi l'Institut au même niveau que ce qui est prévu dans le Code des sociétés et des associations pour la SRL (art. 5:71), la S.C. (art. 6:59), la S.A. (art. 7:88) et l'A.S.B.L. (art. 9:6). En permettant la cooptation d'un membre du conseil jusqu'à confirmation par l'assemblée

Art. 5

Artikel 8 van dezelfde wet wordt gewijzigd om te bevestigen dat algemene vergaderingen van het Instituut elektronisch kunnen worden gehouden. Dit moet ook worden gezien in het licht van de recente bijzondere COVID-19-omstandigheden, die de hoogdringendheid van dit voorstel verklaren.

Momenteel is het niet algemeen aanvaard dat algemene vergaderingen met een groot aantal deelnemers via elektronische communicatiemiddelen kunnen worden gehouden. De wetgever achtte het noodzakelijk om dit in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen expliciet te regelen voor kapitaalvennootschappen (BV, CV en NV: art. 5:89, art. 6:75 en art. 7:137 WVV). Deze invoeging is ook opportuun om een mogelijke rechtsonzekerheid te voorkomen die kan ontstaan naarmate de rechtspraak zich ontwikkelt. Zij bevestigt indirect dat entiteiten zoals het Instituut voor bedrijfsjuristen, die in hun oprichtingsakte geen toestemming of verbod in dit verband hebben, een algemene vergadering kunnen organiseren door middel van elektronische communicatiemiddelen.

Het is niet nodig om artikel 10 van dezelfde wet, dat de vergaderingen van de raad regelt, in dezelfde zin te wijzigen, aangezien het meer algemeen aanvaard is om vergaderingen van bestuursorganen in elektronische vorm te houden.

Art. 6

Artikel 9 van dezelfde wet wordt gewijzigd om enerzijds de raad van het Instituut de mogelijkheid te bieden een lid te coöpteren tot aan de volgende algemene vergadering en anderzijds te bepalen welke modaliteiten het Instituut in zijn huishoudelijk reglement inzake verkiezingsaangelegenheden kan vaststellen. Dit moet ook worden gezien in het licht van de recente bijzondere COVID-19-omstandigheden, wat de hoogdringendheid van dit voorstel verklaart.

In geval van ontslag van een lid van de raad en wanneer er geen plaatsvervanger in dezelfde taalrol is, is de raad van het Instituut pas bij de volgende verkiezing rechtsgeldig samengesteld. Een ontslag zou dus tot gevolg kunnen hebben dat de instelling verlamd raakt. De voorgestelde invoeging brengt het Instituut dus op hetzelfde niveau als wat is voorzien in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voor de BV (art. 5:71), de CV (art. 6:59), de NV (art. 7:88) en de vzw (art. 9:6). Dit artikel verzekert de continuïteit van de instelling door

générale, cet article permet de garantir la continuité de l'institution.

Le paragraphe 4 actuel de l'article 9 de la même loi prévoit la possibilité de fixer des modalités par le biais du règlement d'ordre intérieur de l'Institut, mais ne vise que les paragraphes 2 et 3 du même article, à savoir l'élection au sein du conseil, des président, vice-président(s), secrétaires et trésorier. Le paragraphe 4 modifié vise désormais l'article 9 dans son ensemble, ce qui précise et confirme que le règlement d'ordre intérieur de l'Institut peut aussi valablement définir les modalités relatives à l'élection des membres du conseil par l'assemblée générale et relatives à la cooptation (visées à l'article 9, § 1er, tel que modifié).

Art. 7

L'article 14 de la même loi est modifié afin de renforcer et de clarifier l'arsenal des sanctions disciplinaires de l'Institut et de permettre de subordonner certaines sanctions à des conditions supplémentaires.

La première modification au niveau de l'article 14, § 1er, alinéa 1er, consiste à porter la durée de la sanction de suspension à deux ans, au lieu d'une année.

Ensuite, un nouvel alinéa 3 précise que les instances disciplinaires doivent décider s'il y a lieu ou non de rendre publique une sanction de suspension ou de radiation et sous quelle forme. Cet alinéa répond à la question de savoir s'il faut considérer la publication comme une sanction à part entière ou non, en ce qu'il la présente comme une décision à part entière, dont la motivation est requise en vertu de l'article 15, § 4, alinéa 1er, de la même loi. Cette publication ne comprend cependant pas la notification de la décision ou de la sanction à l'employeur, qui est prévue et réglée par l'article 21 de la même loi.

Le nouvel alinéa 4 permet désormais aux instances disciplinaires de l'Institut, à savoir la commission de discipline et la commission d'appel, de suspendre le prononcé de la condamnation ou de surseoir à l'exécution de la sanction, le cas échéant sous conditions. Il est ainsi remédié à des lacunes évidentes, qui signifieraient par exemple, qu'un juriste poursuivi au pénal pourrait bénéficier de la suspension ou du sursis de la sanction pénale pour certains faits sans que l'instance disciplinaire n'ait la faculté d'appliquer les mêmes modalités au niveau disciplinaire. Ces modalités vont également

aldus de coöptatie van een lid van de raad tot aan de bevestiging ervan door de algemene vergadering toe te staan.

De huidige paragraaf 4 van artikel 9 van dezelfde wet voorziet in de mogelijkheid om verdere modaliteiten uit te werken in het huishoudelijk reglement van het Instituut, doch verwijst enkel naar de paragrafen 2 en 3 van hetzelfde artikel, namelijk de verkiezing van de voorzitter, de ondervoorzitter(s), de secretarissen en de penningmeester binnen de raad. In de gewijzigde paragraaf 4 wordt nu verwezen naar artikel 9 in zijn geheel, hetgeen verduidelijkt en bevestigt dat het huishoudelijk reglement van het Instituut ook de modaliteiten voor de benoeming van de leden van de raad door de algemene vergadering en voor de coöptatie (bedoeld in artikel 9, § 1, zoals aangepast) op rechtsgeldige wijze kan bepalen.

Art. 7

Artikel 14 van dezelfde wet wordt gewijzigd om het stelsel van tuchtstraffen van het Instituut aan te scherpen en te verduidelijken, alsook om er in te voorzien dat aan de oplegging van bepaalde sancties bijkomende voorwaarden kunnen worden verbonden.

De eerste wijziging op het niveau van § 1, eerste lid van artikel 14 bestaat uit de verlenging van de duur van de sanctie van schorsing tot twee jaar, in plaats van één jaar.

Vervolgens wordt in een nieuw derde lid verduidelijkt dat de tuchtinstanties moeten beslissen of zij een sanctie van schorsing of schrapping al dan niet openbaar maken, alsook in welke vorm. Dit lid geeft een antwoord op de vraag of de publicatie al dan niet als een volwaardige sanctie moet worden beschouwd, in die zin dat zij wordt voorgesteld als een volwaardige beslissing waarvoor een motivering vereist is op grond van artikel 15, § 4, eerste lid van dezelfde wet. Deze publicatie omvat echter niet de kennisgeving van de beslissing of de sanctie aan de werkgever, zoals die is voorzien en geregeld bij artikel 21 van dezelfde wet.

Het nieuwe vierde lid biedt vanaf nu de tuchtinstanties van het Instituut, namelijk de tuchtcommissie en de beroepscommissie, de mogelijkheid om de uitspraak of de uitvoering van de straf op te schorten, indien nodig onder voorwaarden. Dit biedt een antwoord op een aantal flagrante tekortkomingen, die bijvoorbeeld zouden betekenen dat een jurist die strafrechtelijk wordt vervolgd kan genieten van opschorting of uitstel van de strafrechtelijke sanctie voor bepaalde handelingen, zonder dat het tuchtorgaan de bevoegdheid heeft om dezelfde modaliteiten toe te passen op het niveau van de

dans le sens d'un système disciplinaire plus juste et plus nuancé, qui respecte encore davantage les droits de la défense.

Il convient de préciser que si le juriste d'entreprise est convoqué à une audience suite au non-respect des conditions du sursis, il a le droit de se faire assister par un avocat ou juriste d'entreprise, conformément à l'article 15, § 3, alinéa 1er, de la même loi. Il convient également de préciser que la décision révoquant le sursis ou prononçant une sanction durant cette audience est, comme toute autre décision, susceptible d'appel conformément à l'article 17 de la même loi.

Un nouvel alinéa 5 prévoit que les instances disciplinaires de l'Institut peuvent décider que les frais engagés pour l'instruction et pour l'examen à l'audience soient mis à la charge du juriste d'entreprise concerné, car il n'y a aucune raison que l'Institut supporte lui-même les frais occasionnés par une infraction disciplinaire. Ce mécanisme est également de nature à augmenter l'efficacité du système disciplinaire de l'Institut.

Enfin, un nouveau dernier alinéa du même paragraphe 1er précise la manière dont un juriste d'entreprise radié peut demander sa réinscription. Dans l'état actuel des choses, le juriste radié peut simplement demander sa réinscription au lendemain de sa radiation. Or, il convient de souligner que la radiation est la sanction la plus lourde pouvant être prononcée par les instances disciplinaires de l'Institut. Il est dès lors proposé d'instaurer un délai d'attente de cinq années avant de pouvoir demander une réinscription, étant entendu que seules des circonstances exceptionnelles peuvent justifier une réinscription après une radiation.

Les modifications apportées par cet article rapprochent par ailleurs l'arsenal disciplinaire de l'Institut de celui d'autres ordres professionnels (voir notamment les articles 460 et 472 du Code judiciaire).

tucht. Deze modaliteiten dragen ook bij tot een eerlijker en genuanceerder tuchtstelsel dat de rechten van de verdediging nog beter respecteert.

Er dient nog te worden gepreciseerd dat, indien de bedrijfsjurist ter hoorzitting wordt opgeroepen wegens de niet-naleving van de opschortingsvoorwaarden, hij het recht heeft zich te laten bijstaan door een advocaat of bedrijfsjurist, overeenkomstig artikel 15, § 3, eerste lid, van dezelfde wet. Er zij ook op gewezen dat tegen het besluit tot intrekking van de schorsing of tot oplegging van een sanctie tijdens deze zitting, net als tegen elk ander besluit, beroep kan worden aangetekend overeenkomstig artikel 17 van dezelfde wet.

Een nieuw vijfde lid bepaalt dat de tuchtinstanties van het Instituut kunnen beslissen dat de kosten die voor het onderzoek en voor de behandeling op de hoorzitting werden gemaakt ten laste van de betrokken bedrijfsjurist kunnen worden gelegd aangezien er geen reden is om het Instituut zelf de kosten te laten dragen in geval van een tuchtrechtelijk vergrijp. Dit mechanisme zal wellicht de doeltreffendheid van de tuchtregeling van het Instituut vergroten.

In een nieuw laatste lid van dezelfde paragraaf wordt ten slotte verduidelijkt op welke manier een bedrijfsjurist die is geschrapt om herinschrijving kan verzoeken. In de huidige situatie kan een geschrapte jurist eenvoudigweg de dag na zijn of haar schrapping een aanvraag tot herinschrijving indienen. De schrapping vormt evenwel de strengste sanctie die door de tuchtinstanties van het Instituut kan worden uitgesproken. Daarom wordt voorgesteld een wachttijd van vijf jaar in te voeren voordat om herinschrijving kan worden verzocht, met dien verstande dat enkel uitzonderlijke omstandigheden een herinschrijving na een schrapping kunnen rechtvaardigen.

De wijzigingen die bij dit artikel worden aangebracht, brengen het tuchtapparaat van het Instituut ook meer op gelijke voet met dat van andere beroepsordes (zie met name de artikelen 460 en 472 van het Gerechtelijk Wetboek).

Art. 8

Cet article vise à corriger une erreur qui s'est introduite dans la version française de l'article 19 de la même loi lors de sa modification par la loi du 10 avril 2014 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la procédure devant la Cour de cassation et la procédure en récusation.

Art. 8

Dit artikel is bedoeld om een vergissing te corrigeren in de Franse tekst van artikel 19 van dezelfde wet, die is geïntroduceerd bij de wijziging ervan door de wet van 10 april 2014 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de procedure voor het Hof van Cassatie en de wrakingsprocedure.

Katja GABRIËLS (Open Vld)
Khalil AOUASTI (PS)
Koen GEENS (CD&V)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 2, alinéa 2, de la loi du 1er mars 2000 créant un Institut des juristes d'entreprise, les modifications suivantes sont apportées:

1° le quatrième tiret est remplacé par ce qui suit:

“— d'assurer l'organisation et la supervision de la formation continue de ses membres;”;

2° après le quatrième tiret, les tirets suivants sont ajoutés:

— de veiller au respect des valeurs fondamentales de la profession, à savoir l'indépendance, la loyauté, l'expertise et la confidentialité;

— de soutenir ses membres dans l'exercice de leur profession;

— de prendre toutes les initiatives et mesures utiles pour la défense des intérêts de la profession.”.

Art. 3

Dans l'article 4 de la même loi, modifié par la loi du 19 mai 2010, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er, 2°, est remplacé par ce qui suit: “être liée, par un contrat de travail, un contrat de prestation de services ou un statut, à une entreprise, une fédération d'entreprises ou un organisme doté de la personnalité juridique exerçant en Belgique, dans le secteur public ou privé, une activité économique, sociale, administrative ou scientifique”;

“2° dans le § 1er, 3°, les mots “cet employeur” sont remplacés par les mots “cette entreprise, cette fédération d'entreprises ou cet organisme” et les mots “des fédérations d'entreprises ou des membres de cette fédération d'entreprises” sont remplacés par les mots “ou des membres de cette fédération d'entreprise”;

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2, tweede lid, van de wet van 1 maart 2000 tot oprichting van een Instituut voor bedrijfsjuristen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde streepje wordt vervangen als volgt:

“— de voortgezette opleiding van zijn leden te organiseren en er op toe te zien;”;

2° na het vierde streepje worden de volgende streepjes toegevoegd:

“— over het respect van de fundamentele waarden van het beroep te waken, zijnde de onafhankelijkheid, de loyaliteit, de deskundigheid en de vertrouwelijkheid;

— zijn leden te ondersteunen in de uitoefening van hun beroep;

— alle initiatieven en maatregelen te nemen die nuttig zijn voor de behartiging van de belangen van het beroep.”.

Art. 3

In artikel 4 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 19 mei 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1, 2°, wordt vervangen als volgt: “verbonden zijn, door een arbeidsovereenkomst, een dienstverleningsovereenkomst of een statuut, aan een onderneming die, een ondernemingsverbond dat of een instelling met rechtspersoonlijkheid die in België, in de publieke of private sector, een economische, sociale, administratieve of wetenschappelijke activiteit uitoefent”;

2° in § 1, 3°, worden de woorden “deze werkgever” vervangen door “deze onderneming, dit ondernemingsverbond of deze instelling” en worden de woorden “van de ondernemingsverbanden of de leden van die verbonden” vervangen door de woorden “van de leden van dit ondernemingsverbond”;

3° dans le § 1er, il est ajouté un 5° rédigé comme suit:

“5° exercer la profession de juriste d’entreprise en toute indépendance intellectuelle.”;

4° il est inséré un § 3 rédigé comme suit:

“§ 3. Si le contrat de prestation de services visé au § 1er, 2°, est conclu avec une personne morale, la qualité de membre de l’Institut peut être conférée à l’administrateur unique de cette personne morale, à condition que cet administrateur détienne la majorité des titres conférant un droit de vote de cette personne morale et soit nommé représentant permanent de cette personne morale.”.

Art. 4

Dans l’article 5 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l’alinéa unique, qui devient le § 1er, après le mot “employeur”, les mots suivants sont ajoutés:

“ou du donneur d’ordre avec qui il est lié conformément à l’article 4, § 1er, 2°,” et dans le texte néerlandais, le mot “*confidentieel*” est remplacé par le mot “*vertrouwelijk*”;

2° il est ajouté un § 2 rédigé comme suit:

“Dans l’exercice de sa profession, le juriste d’entreprise est tenu au devoir de confidentialité. La confidentialité s’étend à toutes les informations qu’il obtient lors de la fourniture d’avis juridiques et d’avis concernant la situation juridique, l’engagement ou l’évitement et le suivi d’une procédure judiciaire. Ces informations comprennent l’avis même, ainsi que tous les documents et la correspondance s’y rapportant. La violation de cette obligation est sanctionnée par un emprisonnement de huit jours à un an et une amende de cent euros à mille euros ou par une de ces peines seulement.”.

Art. 5

Dans l’article 8, § 1er, alinéa 1er, de la même loi, après les mots “l’an”, les mots suivants sont ajoutés:

“le cas échéant par le biais de moyens de communication électronique.”.

3° in paragraaf 1 wordt de bepaling onder 5° toegevoegd, luidende:

“5° het beroep van bedrijfsjurist in volle intellectuele onafhankelijkheid uitoefenen.”;

4° een paragraaf 3 wordt toegevoegd, luidende:

“§ 3. Indien de dienstverleningsovereenkomst bedoeld onder § 1, 2°, is afgesloten met een rechtspersoon, kan de hoedanigheid van lid van het Instituut worden toegekend aan de enige bestuurder van deze rechtspersoon op voorwaarde dat deze bestuurder de meerderheid van de stemrechtverlenende effecten van deze rechtspersoon aanhoudt en hij als permanente vertegenwoordiger van deze rechtspersoon is benoemd.”.

Art. 4

In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het enige lid, dat paragraaf 1 wordt, worden na het woord “werkgever” de volgende woorden toegevoegd:

“of de opdrachtgever met dewelke hij is verbonden overeenkomstig artikel 4, § 1, 2°,” en wordt het woord “confidentieel” vervangen door het woord “vertrouwelijk”;

2° een paragraaf 2 wordt toegevoegd, luidende:

“In de uitoefening van zijn beroep is de bedrijfsjurist gebonden door de plicht van de vertrouwelijkheid. De vertrouwelijkheid strekt zich uit tot alle gegevens die hij verneemt bij het verlenen van juridisch advies, evenals het advies over de rechtspositie, het instellen of vermijden en opvolgen van een rechtsgeding. Deze gegevens omvatten het advies zelf en alle documenten en briefwisseling die erop betrekking hebben. De schending van deze plicht wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en een geldboete van honderd euro tot duizend euro of met één van die straffen alleen.”.

Art. 5

In artikel 8, § 1, eerste lid, van dezelfde wet worden na het woord “bijeem,” de volgende woorden toegevoegd:

“desgevallend via elektronische communicatiemiddelen,”

Art. 6

Dans l'article 9 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, il est inséré un alinéa 2 rédigé comme suit:

“Lorsque, durant le terme de trois ans, un mandat est vacant et qu'il n'y a pas de membre suppléant du même rôle linguistique disponible, le conseil peut coopter un nouveau membre du conseil. La première assemblée générale qui suit confirme le mandat du membre du conseil coopté; en cas de confirmation, le membre du conseil coopté termine le mandat de son prédécesseur, sauf si l'assemblée générale en décide autrement. À défaut de confirmation, le mandat du membre du conseil coopté prend fin après l'assemblée générale, sans que cela porte préjudice à la régularité de la composition du conseil jusqu'à cette date.”;

2° dans le § 4, les mot “aux §§ 2 et 3” sont remplacés par le mot “au”.

Art. 7

Dans l'article 14 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 1er, c), les mots “une année” sont remplacés par les mots “deux années”;

2° dans le paragraphe 1er, les alinéas suivants sont ajoutés après l'alinéa 2:

“Les instances disciplinaires de l'Institut décident s'il y a lieu de rendre publiques les sanctions de suspension et de radiation et, le cas échéant, sous quelle forme.

Les instances disciplinaires de l'Institut peuvent suspendre le prononcé de la condamnation ou surseoir à l'exécution de la sanction disciplinaire, le cas échéant moyennant les conditions particulières qu'elles fixent. En cas de non-respect des conditions, le président de l'instance disciplinaire ayant prononcé la sanction convoque, d'office ou à la demande du président de l'Institut, le juriste d'entreprise, qui peut se faire assister par un conseil, à une audience de l'instance disciplinaire en vue soit de prononcer une sanction, soit de révoquer le sursis.

Les instances disciplinaires de l'Institut peuvent, dans leur sentence, mettre à charge du juriste d'entreprise concerné les frais qui ont été occasionnés par l'instruction et par l'examen à l'audience.

Art. 6

In artikel 9 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

“Wanneer gedurende de termijn van drie jaar een mandaat openvalt en er geen plaatsvervangend lid van dezelfde taalrol beschikbaar is, kan de raad een nieuw raadslid coöpteren. De eerstvolgende algemene vergadering bevestigt het mandaat van het gecoöpteerde raadslid; bij bevestiging volbrengt het gecoöpteerde raadslid het mandaat van zijn voorganger, tenzij de algemene vergadering er anders over beslist. Bij gebrek aan bevestiging eindigt het mandaat van het gecoöpteerde raadslid na afloop van de algemene vergadering, zonder dat dit afbreuk doet aan de regelmatigheid van de samenstelling van de raad tot op dat ogenblik.”;

2° in paragraaf 4 worden de woorden “de §§ 2 en 3 van” opgeheven.

Art. 7

In artikel 14 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, c), worden de woorden “een jaar” vervangen door de woorden “twee jaar”;

2° in paragraaf 1 worden na het tweede lid de volgende leden toegevoegd:

“De tuchtinstanties van het Instituut besluiten of zij de schorsing of de schrapping bekend zullen maken en, in voorkomend geval, op welke wijze dit dient te gebeuren.

De tuchtinstanties van het Instituut kunnen de uitspraak van de tuchtstraf opschorten of de uitvoering van de tuchtstraf uitstellen en hier bijzondere voorwaarden voor bepalen. Bij niet-naleving van de bepaalde voorwaarden roept de voorzitter van de tuchtinstantie die de tuchtstraf heeft uitgesproken, ambtshalve of op verzoek van de voorzitter van het Instituut, de bedrijfsjurist, die zich mag laten bijstaan door een raadsman, op om te verschijnen op een zitting van de tuchtinstantie, met het oog op het uitspreken van een tuchtstraf of het opheffen van het uitstel.

De tuchtinstanties van het Instituut kunnen in hun beslissing de kosten die voor het onderzoek en voor de behandeling op de hoorzitting werden gemaakt ten laste leggen van de betrokken bedrijfsjurist.

Un juriste d'entreprise radié ne peut être réinscrit à la liste des membres de l'Institut qu'après l'expiration d'un délai de cinq ans depuis la date où la décision de radiation est passée en force de chose jugée et si des circonstances exceptionnelles le justifient."

Art. 8

Dans l'article 19 de la loi précitée, tel que modifié par la loi du 10 avril 2014, les mots "du conseil d'appel" sont remplacés par les mots "de la commission d'appel".

21 septembre 2020

Een geschrapte bedrijfsjurist kan niet worden heringeschreven op de ledenlijst van het Instituut dan na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat de beslissing tot schrapping in kracht van gewijsde is gegaan en indien uitzonderlijke omstandigheden het wettigen."

Art. 8

In de Franse tekst van artikel 19 van dezelfde wet, zoals gewijzigd bij de wet van 10 april 2014, worden de woorden "*du conseil d'appel*" vervangen door de woorden "*de la commission d'appel*".

21 september 2020

Katja GABRIËLS (Open Vld)
Khalil AOUASTI (PS)
Koen GEENS (CD&V)